

И.П.И
Институт за пазарна икономика

Преглед на зърнените пазари

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

септември, 2012

брой 3

БЮЛЕТИНЪТ СЕ ИЗДАВА С ПОДКРЕПАТА НА ФОНДАЦИЯ „АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ“

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Като изключим характерните ежедневни колебания, цените на основните зърнени култури очаквано се задържаха на високи нива през изминалия месец. Публикуването на редовния доклад на Американското министерство на земеделието (USDA) за световното търсене и предлагане на земеделски култури на 12 септември временно потопи цените на царевицата и пшеницата на борсата в Чикаго. Около изчисленията на USDA обаче съществуват съмнения – както относно процента изоставени площи с царевица, така и относно прогнозите за потреблението на пшеница за фураж, които изглеждат занижени. Това крие известен потенциал за растеж.

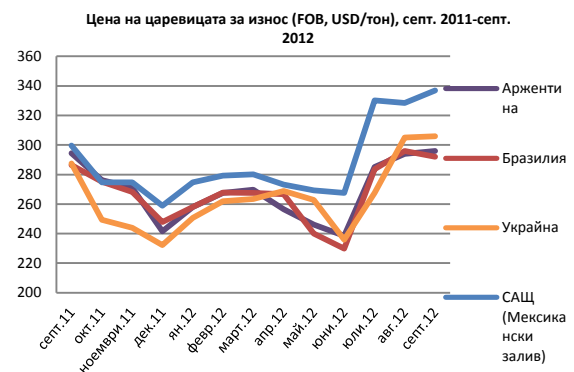
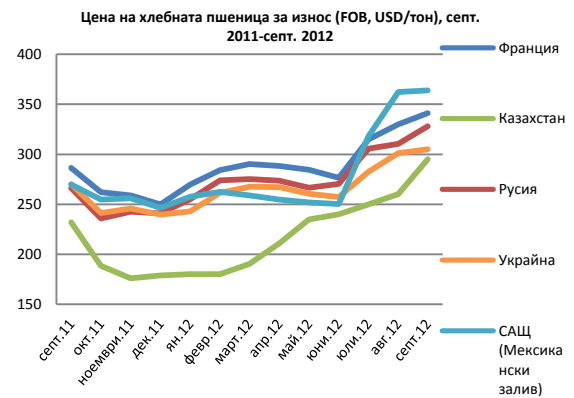
От друга страна обаче, специално при царевицата се наблюдава известно свиване на търсенето, особено от производителите на етанол. Декемврийските контракти се понижиха до USD 7,77/бушел на 11 септември или под нивото на септемврийските. Ако не се появят нови притеснителни данни за реколтата в САЩ, очакванията са декемврийските контракти да се понижат допълнително с 10-20 цента за бушел.

На фона на царевицата, пшеницата се оказва по-стабилна. Ново поскъпване при нея в края на тази и началото на следващата година е възможно с оглед неблагоприятните данни за световния баланс. Оценките към септември показват намаляване на крайните запаси с близо 22 млн. тона през пазарната 2012/13 г., а прогнозите на USDA за реколтата в Австралия са по-скоро в сферата на добрите пожелания, отколкото на реалностите.

Котировки на Чикагската стокова борса

СВОТ пшеница (фючърси)	11.09	11.08	промяна
Септември	860,00	885,25	-2,9%
Декември	883,60	901,25	-2,0%
Март	895,60	910,75	-1,7%
СВОТ царевица	11.09	11.08	промяна
Септември	782,20	800,00	-2,2%
Декември	777,60	809,25	-3,9%
Март	781,20	812,00	-3,8%
СВОТ соя	11.09	11.08	промяна
Август	1696,40	1709,50	-0,8%
Септември	1701,40	1673,25	1,7%
Ноември	1700,60	1643,75	3,5%

Източник: CME

Източник: FAO, <http://www.kazakh-zerno.kz/>, <http://www.sovecon.ru>

Има признаци (виж по-надолу), че Русия приближава края на експортния си

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

потенциал и износет на жито от новата реколта може да пресъхне към края на октомври-ноември. Това със сигурност ще повиши цените в черноморския регион в края на годината. Анализ на цените на пшеницата в региона от 2004 до 2012 показва, че в подобни на тази години като 2007/08 и 2010/11 може да се очаква цена от около USD 75/тон над сезонно изгладената пълзяща средна. Към ноември 2012 тази цена е изчислена на USD 275/тон.

В по-далечна перспектива цените на зърното в черноморския регион ще бъдат доминирани още по-силно от Русия и Украйна, ако идеята за Черноморски зърнен борд бъде осъществена. От разговори на високо ниво в двете държави става ясно, че целта на структурата е постигането на конкурентни предимства на Русия и Украйна на международните пазари. В дългосрочен план целта е да се разработят единни правила за търговия, общ подход при износа на зърно, координиране на инвестиционната политика, както и взаимни доставки на зърно при необходимост.

ИЗБРАНИ ПАЗАРИ

САЩ: Последният доклад на USDA не показва промяна в очакваната реколта от пшеница в САЩ, която се изчислява на 61,7 млн. тона. Съответно няма промяна и в прогнозата за експортния потенциал на страната, който е 32,7 млн. тона или доста по-добър резултат от миналата година. В резултат на това е понижена прогнозата за цените на производител за пазарната 2012/13 в диапазона USD 7,50-8,70/бушел. Тази прогноза обаче почива на предположението, че използването на пшеница за фураж ще спадне

допълнително и то при положение, че е заложен близо 11% спад в търсенето на фураж като цяло. Това означава или че USDA очакват сериозно намаление на селскостопанските животни в света, или че се опитват да омекотят до последно поскъпването на храните, въздействайки върху пазарите с мечи прогнози.

При реколтата от царевица, очаквано, отново има лека корекция в посока надолу до 272,5 млн. тона при 313,9 млн. тона година по-рано (с 13,2% надолу). Загубите при царевицата в Царевичния пояс и Централните равнини отчасти са компенсирани от по-добрите резултати в Юга. Оценките за експортния потенциал на страната са понижени с 1,3 млн. тона до 31,75 млн. тона. Цената на производител за пазарната 2012/13 се предполага да бъде в диапазона USD 7,20-8,60/бушел. Тези прогнози обаче почиват на съмнителни основи, смятат анализаторите от Agrimoney. Според тях USDA не взема под внимание големия брой фермери, които са нарязали царевицата си за силаж.

Прогнозите за добива на соя са допълнително понижени с 58 млн. бушела заради лошата реколта в Средния Запад. Въпреки това няма промяна в прогнозата на цената на производител за пазарната 2012/13, която се очаква да бъде в диапазона USD 15-17.

Европа: Очаква се износет на френска пшеница да се ускори през идните месеци. От една страна това се дължи на високите оценки за експортния потенциал на страната спрямо по-ранни прогнози – той се изчислява на 17 млн. тона по последни данни. От друга, ръста на износа е продиктуван от спечеления търг за

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

доставка на пшеница за Египет на 11 септември и поскъпването на руската пшеница заради спадащия потенциал за експорт на Русия.

Като цяло прогнозите за реколтата от пшеница в ЕС-27 са ревизирани съвсем леко надолу. Прогнозата за реколтата от царевица е променена в септемврийския докладна USDA надолу с над 4 млн. тона, което означава, че производството в ЕС едва ще достигне за покриването на вътрешните нужди.

Русия:Износът на пшеница и смески от пшеница и ръж е достигнал близо 8 млн. тона през първите седем месеца на 2012 г., като само през юли са изнесени 1,8 млн. тона. С подобни темпове експортният потенциал за пшеница ще бъде изчерпан преди края на годината и още през ноември страната вероятно няма да е способна да изнася количества от новата реколта. Сигнал в тази посока е поскъпването на пшеницата,предназначена за руския пазар, както и на тази за износ. На проведеня търг на 11 септември от египетската държавна компания GASC френската пшеница бе предпочетена пред руската. От общо закупени 235 хил. тона, 120 хил. тона се паднаха на Франция с цена USD 347,25/тон плюс USD 15,65/тон за доставка.

Друг сигнал за понижените способности за руски износ е информацията за увеличаване на вноса на казахстанска пшеница в Русия. По оценки на Sovacos вносът само през юли и август се изчислява на 100 хил. тона.

Украйна: Износът на зърно е достигнал 3,9 млн. тона за периода от началото на юни т.г. до 10 септември, което е с 61% повече

спрямо съответния период на предходната година, по данни на Министерството на аграрната политика и прехраната. От него 1,76 млн. тона се падат на пшеницата, 0,9 млн. тона - на ечемика и 1,2 млн. тона - на царевицата. Последната постигната цена на търг за пшеница е USD 337/тон плюс USD 15,2/тон транспортни разходи за 55 хил. тона, купени от Египет.

Експортният потенциал на страната се оценява на 4-5 млн. тона пшеница, 3 млн. тона ечемик и 12,4 млн. тона царевица по последни актуални данни.

Към 11 септември са ожънати 7% от площите, засети с царевица, като са прибрани 1,1 млн. тона от културата. Сеитбата на зимна маслодайна рапица е към края си – засети са 858 хил. ха, което е 91% от очакваното по информация на Министерство на аграрната политика и прехраната. Кампанията е в разгара си и при другите култури – засети са 665 хил. ха с пшеница и тритикале, 53 хил. ха с ръж и 12 хил. ха с ечемик.

Казахстан: Казахстан попада все по-рядко в полезрението на анализаторите, може би заради обявеното намерение да се откаже от износа на зърно през Черно море от догодина.

По последни данни реколтата от пшеница се очаква да бъде малко под 11 млн. тона при над 22 млн. тона през пазарната 2011/12 г.

Румъния:Реколтата на зърнени храни се очертава около 6 млн. тона, от които близо 4,8 млн. тона пшеница. Въпреки значително по-слабите резултати от миналата година, качеството на пшеницата е много добро, като почти 100% от нея е с хлебопекарски

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

показатели. Малко под 1 млн. тона е събраният ечемик, а рапицата – 175 хил. тона или четири пъти под резултата за миналата година.

БЪЛГАРИЯ

Прибирането на царевичата е в разгара си навсякъде в страната. В района на Варна средните добиви се очертават около 4,5 тона на ха, в Добруджа – около 5-6 тона на ха. Изкупната цена на царевичата се движи около 450-460 лв./тон, като е възможна известна корекция, когато стане ясна реколтата в страните от Черноморския регион.

При слънчогледа очакваните добиви са между 2-2,3 тона/ха във Варненско, 2,5-3 тона/ха в Добруджа, 1,9 тона в Търговищко, 1-1,2 тона във Видинско и пр. Търговците търсят масленост от 45% нагоре, сочи информацията от Североизточна България, като запитванията са при цена, достигаща 1000 лв. на тон.

При много трудни условия е поставена подготовката за есенната сеитба. Земята е

суха, на почвата липсва необходимата влажност и дълбока оран не е възможна. На места сеитбата вече е започнала въпреки неблагоприятните условия. Наблюденията показват, че през тазгодишната есенна кампания площите с рапица със сигурност ще бъдат по-малко от миналата.

Земеделците трябва да проявят търпение, защото очакваните дъждове идват в края на тази и началото на следваща седмица. Обилни валежи (ок. 30 мм) се очакват в областите Русе (18-19 септември), Плевен (16-19 септември). В Монтана и Пловдив на 16-и септември се очакват валежи от порядъка на 15 мм. Във Варненско и Добричко валежи се очакват на 19-20 септември, в Старозагорско – на 16-17-и, а в Бургаско – на 19-и.

Пшеница	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	198	198,6	695,2	658,7	146,4	135,4	153,9	134,8	695,6	680,7	197,6	176,2
САЩ	23,5	20,2	54,4	61,7	3,1	3,5	28,6	32,7	32,2	33,8	20,2	19,0
ЕС-27	11,8	13,5	137,4	132,4	7,2	5,5	16,4	17,5	126,5	124,5	13,5	9,4
Русия	13,7	10,4	56,2	39	0,1	0,5	21,6	8	38,0	35,5	10,5	6,4
Украйна	3,3	5,2	22,1	15,5	0,1	0,1	5,3	4	15	12,3	5,3	4,5
Казахстан	2,9	6,6	22,7	10,5	0	0	11	7	8	7	6,6	3,1
Канада	7,2	5,9	25,3	27	0,5	0,4	17,5	19,5	10,4	7,9	5,0	5,9
Австралия	8,8	7,7	29,5	26	0,1	0,1	24	21,0	6,7	6,7	7,7	6,1
Китай	59,1	58,5	117,9	118	2,9	1,5	1	1	120,5	122	58,5	55

Царевица	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	127,5	139,6	876,8	841,1	95,2	88,6	101,3	91	868,4	856,7	136	123,9
САЩ	28,6	30	313,9	272,5	0,6	1,9	39,4	31,8	277,9	254	25,9	18,6
ЕС-27	4,9	6,1	65,4	57,1	6,3	3	3,2	0,5	67,3	61,5	6,1	4,3
Украйна	1,1	1,2	22,8	21	0,1	0,1	14,5	12,5	8,3	8,5	1,2	1,3
Бразилия	10,3	15,3	72,8	70	0,8	0,8	14	15	54	56	15,9	15,1
Аржентина	4,1	1,4	21	28	0	0	16	18,5	7,7	8,8	1,1	2,2
Китай	49,4	59,4	192,8	200	5	2	0,1	0,2	188	201	59,1	60,2

Източник: WASDE, числата са в млн. тона; данните за 2012/13 са към м. септември

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

		Прогноза за времето 14-21 септември								
		Добрич	Варна	Русе	Велико Търново	Плевен	Монтана	Пловдив	Стара Загора	Бургас
14. септември	средна температура	22,3	21,8	24,8	24,3	25	24,5	24,5	23,3	24,3
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. септември	средна температура	26	25,5	25,2	24,7	23,8	22,8	25,5	24,2	27,5
	дъжд (мм)	0	0	1	3	6	4	1	3	0
16. септември	средна температура	23,2	23,8	21	21	20,3	18,7	22	20,7	25
	дъжд (мм)	2	1	3	7	11	15	12	8	0
17. септември	средна температура	21,5	21,8	21,2	20,5	20	19,5	22,2	20,5	23
	дъжд (мм)	5	1	0	11	13	2	6	10	0
18. септември	средна температура	21,7	21,5	22,2	20,3	20,7	19,7	22,2	20,2	22,7
	дъжд (мм)	0	0	12	0	5	1	2	0	2
19. септември	средна температура	21,3	21,5	21	19,5	20	21,5	22,0	19,3	22,3
	дъжд (мм)	4	6	18	5	11	1	6	1	10
20. септември	средна температура	21	21,3	21,7	21,3	21,3	20,2	22,7	20,7	22,8
	дъжд (мм)	7	9	5	1	0	0	0	1	3
21. септември	средна температура	20	21	21	20,8	21	19,7	22,3	20,2	23,5
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Източник: weather-forecast.com

За контакти:

Николай Вълканов, икономист

Институт за пазарна икономика

София, бул. „Патриарх Евтимий“ 22, ет.3

тел.: (2) 952 62 66

e-mail: nikolay@ime.bg

www.ime.bg

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.